

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21
סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עוזד מודריק
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן-צפון

תר"מ 28/21

ליאורה פור

העותרת:

נגד

מוטי ששון ראש עיריית חולון

המשיב:

ע"י עו"ד יונת דיין היועצת המשפטית לעיריית חולון

החלטה¹

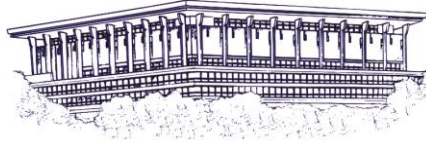
העותרת מבקשת שיוצא צו מניעה כנגד המשיב, המכהן כראש עיריית חולון, שימנע ממנו אפשרות להשתמש בדף פייסבוק הנושא את שמו, הממומן ביד' העירייה כבמה לפרסום ולהאדרת שמו. פרסום כאמור המשתמש באמצעים של העירייה או ממומן במישרין או בעקיפין בידה הוא בגדר תעמולת בחירות אסורה. כמו כן מבקשת העותרת שיינתן צו המורה לעובדי העירייה ולגורמים הפועלים בה או בזיקה לה להימנע ממתן שירותי צילום, הסרטה, דברור ודוברות לראש העירייה, פעולות שכל תכליתן לאפשר לו לקיים תעמולת בחירות אסורה. עוד מבקשת העותרת שתינתן הוראה לראש העירייה להשיב לקופת העירייה את עלויות המימון של הפעילות הנזכרת לעיל שכל תכליתה הייתה לשרת, באמצעים פסולים, את מטרות התעמולה וקידום בחירתו של ראש העירייה לתקופת כהונה נוספת.

עיקרי העתירה

העתירה מתייחסת לדף פייס בוק הקרוי: "מוטי ששון – Moti Sasson", שלפי הטענה ממומן בכספי העירייה. העותרת הצביעה על 12 פרסומים שונים שנכללו בדף בין ראשית ינואר לבין סוף מרץ שנה זו. הפרסומים הם בגדר תיעוד של אירועים שונים שיש להם זיקה ברורה לפעולות העירייה או פעילות שהעירייה הייתה שותפה לה. הפרסומים כוללים תמונות של ראש העירייה במעמדים שונים וכן סרטון המתעד את פעילותו של ראש העירייה. נטען כי הצילומים וההסרטה נעשו בידי עובדי העירייה או במימונה.

סיעון דומה הושמע בעניין דף פייס בוק של העירייה. גם בו נכללו, בין המועדים המוזכרים לעיל, פרסומים הכוללים תמונות של ראש העירייה במעמדים שונים וכן סרטון המתעד את מעשיו על דרך של "הצצה" ללשכתו.

¹ החלטה זו נתקבלה כבר לפני כשבועיים. אולם שעה קצרה לפני תחילת תהליך ההפצה של החלטה התקבלה בקשת העותרת ביחס לעתירה נוספת שלה [21-29]. לנוכח הדמיון העקרוני בין העתירות החלטתי לעכב את הפצת החלטה דן כדי לקבל תפרושת מלאה של הטענות והמענות בעתירות הללו.

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21
סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עודד מודריק
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן-צפון

כך גם לעניין אתר האינטרנט של העירייה שגם בו נכללו ידיעות רבות על פעילויות עירוניות מתוכננות שיתקיימו במעמד ראש העירייה תוך ציון שמו. ידיעות נוספות על התרחשויות צפויות שבהן נזכר שם ראש העירייה כלולות בכרזות, ובעלונין שהעירייה הפיצה. העותרת גורסת שדיני הבחירות ובכללם הכללים המנחים של מנכ"ל משרד הפנים ופרשנות יו"ר ועדת הבחירות המרכזית אוסרים פרסומים כאלה בכל עת. אכן בתקופה שאיננה תקופת בחירות אין מקפידים יתר על המידה בעניין זה, אולם בשנת בחירות, שאני. בתקופה אחרונה זו על העירייה להימנע ממימון או הענקת אמצעי פרסום לראש העירייה. פרסום ממומן על ידי העירייה מקנה לראש העירייה יתרון בלתי הוגן על פני מתמודדים אחרים. על כן הוא פסול.

עיקרי התגובה

בתגובה לעתירה נטען שדף הפייסבוק הנושא את שם ראש העירייה שמומן על ידי העירייה נסגר בסוף מרץ שנה זו. כעת משתמש ראש העירייה בדף פרטי שהוא חופשי לפרסם בו כל תמונה או סרטון שהוא חפץ בו. כן מותר לצרף לו באמצעות ברירת שיתוף תמונות וסרטונים מכל אתר ואתר.

עוד נטען כי התמונות והסרטונים שהעותרת מבססת את עתירתה עליהם הם ישנים. עד סוף חודש אפריל, היינו עד לשה חודשים קודם הבחירות מותרת נקיטת מדיניות מתירנית בעניין פרסום תמונות ופעולות של ראש העירייה בהודעות ובפרסומים של העירייה.

כן נאמר בתגובה כי למן סוף אפריל שנה זו, היינו מרגע הכניסה לתקופת ששת החודשים המקדימים את הבחירות, ינהגו גורמי העירייה השונים במשנה צמצום וזהירות כדי שלא יוענק ביטוי מופרז לפעילות ראש העירייה בפרסומים העירוניים השונים.

ברור נוסף

לשם קבלת החלטה בעתירה ביקשתי לברר:

- א. האם דף הפייסבוק המוגדר כפרטי ממומן על ידי העירייה או כל גורם קשור בעירייה
- ב. האם העברת מידע לדף הפרטי (תהליך השיתוף) נעשית, הלכה למעשה בידי גורם עירוני או גורם בעל זיקה כלשהי לעירייה או שמא הדבר נעשה בידי ראש העירייה או בידי גורם פרטי כלשהו שממומן מכספו של ראש העירייה.
- ג. האם הצילומים והסרטונים שבהם נחזה ראש העירייה כמי שנוטל חלק באירועים, נעשה ביוזמה של גורם מגורמי העירייה לצורכי העירייה או שהוא נעשה במגמה לפרסם את פועלו של ראש העירייה

ועדת הבחירות המרכזית

לכנסת ה-21

סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עוזד מודריק יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן-צפון

לפניתי ניתן מענה שנתמך בתצהירו של ראש העירייה ובתצהירי עובדים הנוגעים בדבר. מן המענה עולה באורח חד משמעי שדף הפייסבוק הנוכחי שראש העירייה משתמש בו הוא פרטי ואינו ממומן בידי העירייה או גורם בעל זיקה אליה. הפעלתו הטכנית של הדף הפרטי, לרבות, שיתוף תמונות וסרטונים ממקורות עירוניים נעשית שלא בידי עובד העירייה או גורם ממומן בידיה או בעל זיקה לה.

הכרעה בעתירה

עיקרי הנסיבות

עד סוף מרץ שנה זו עשה ראש העירייה שימוש בדף פייס בוק אישי שמומן על ידי העירייה וכנראה גם תופעל על ידי גורמי העירייה. דף זה נסגר סמוך לפני הגשת העתירה, או, לכל המאוחר מיד לאחר הגשתה.

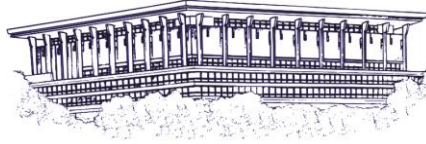
בדף הפייס בוק האישי (קודם לסגירתו), בדף הפייס בוק העירוני ובאתר העירייה פורסמו הפרסומים המפורטים בעתירה. רוב הפרסומים הללו הם מידע שנמסר לתושבי העיר; בין מידע אודות אירוע שהתרחש ושיש לו זיקה לעיר (כגון הודעה על הישג של מוסד חינוכי, או על זכייה בתחרות וכיו"ב) ובין מידע אודות אירוע שיתרחש ושהתושבים מוזמנים להשתתף בו. בכל הפרסומים נזכר שמו של ראש העירייה ובחלק מהם מופיעה תמונתו, לפעמים תמונה שהיא חלק מן האירוע שבו נטל חלק.

הפרסומים הנזכרים בפסקה הקודמת הם כשלעצמם בלתי נמנעים מאחר שהם חלק מן הפעילות השוטפת של העירייה וגורמיה.

לבד מן הפרסומים האמורים, פורסם גם תיעוד, לרבות תיעוד מוסרט, שכל כולו נועד לתפארתו האישית של ראש העירייה (למשל סרטון המתאר יום בחיי ראש העירייה או "מציץ" ללשכתו או איגרת ברכה אישית שמשוגרת בידי ראש העירייה לקבוצות תושבים שונות).

למן ראשית אפריל שנה זו מופעל דף פייס בוק אישי של ראש העירייה שלעירייה אין זיקה לתפעולו או למימונו. בדף זה מוכללים סרטונים וצילומים שונים על דרך של "שיתוף" ממקור עירוני. ההפעלה הטכנית של השיתוף אינה נעשית על ידי גורמי העירייה.

לפי תצהירי גורמי העירייה, כל החומרים שמתפרסמים בדף הפייס בוק העירוני או באתר העירייה הם תפוקה המתקבלת מן הפעילות השגרתית של העירייה וגורמיה ולא נעשית פעילות מכוונת ויזומה שכל תכליתה לאפשר לראש העירייה לזכות על דרך "שיתוף" בחומרים שהעירייה הפיקה למענו.

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21
סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עוזד מודריק
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן-צפון

עיקר הדין

ככלל נבחר ציבור אינו רשאי להשתמש במשאבים עירוניים לצרכיו האישיים. אלא שלי נראה שאמצעי התקשורת החברתי הקרוי "דף פייס בוק" עשוי להוות חלק בלתי נפרד מן הצורך של ראש עירייה לקיים קשר עם הציבור וכחלק טבוע ביכולת התפקוד שלו. על כן סביר שהעירייה תעמיד דף כזה לרשותו כשם שניתנת לו האפשרות לתקשר עם תושבים באמצעות דואר אלקטרוני או תכתובת דואר רגילה.

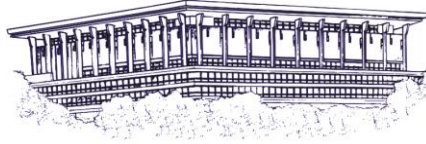
מה שלא ניתן לקבל, בכל עת, גם עת שאינה של בחירות, שהמשאב העירוני הזה ישמש כלי תעמולה אישי של נבחר הציבור. כלי שכל תכליתו איננה קשרי נבחר- ציבור אלא במת לטפיחה עצמית על שכמו של הנבחר.

בהקשר זה נפסק חזור ושנה שקשה מאד להימנע באורח מוחלט משילוב מקצת דברי שבח עצמיים ישירים ובמיוחד עקיפים, בתוך מערכת של פרסום ידיעות ומודעות הנחוצה לשם תפקוד תקין של העירייה על גורמיה השונים. העירייה פועלת והיא צריכה לדווח את פעולותיה לתושבים; פעולות שיתרחשו ופעולות שהתרחשו. צריך לעודד פעילויות מסוימות ולשם כך צריך וראוי להשתבח בפעולות שבוצעו בהצלחה. לא מתקבל על הדעת שמערכת ההודעות והדיווחים הזאת "תנטרל" את ראש העירייה, משל אין תואר לו ואין דמות לו. והרי ראש העירייה הוא המנצח על מערכת הפעולה העירונית. לא מתקבל על הדעת שתמונת ראש העירייה "תיחתך" מתיעוד מצולם או מוסרט של אירוע שקיים בנוכחותו כאילו הוטל "איפול" על דמותו. לכן הפסיקה "סובלת" פרסומים שכאלה אם הם "מידתיים" עד שמגיעים למחצית השנה האחרונה לפני הבחירות. במהלך ששת החודשים המקדימים את הבחירות, צריך לנקוט מדיניות פרסום זהירה ומצמצמת.

גם בשלב המקדים את הבחירות אין מקום ל"העלמה" מוחלטת של ראש העירייה מאירועים מרכזיים של העירייה ומפרסומיה. יש להימנע מהגזמה ובעיקר להשתמש בשכל ישר. כך, למשל, אף על פי שבמהלך כהונה סביר שהעירייה תרצה שהציבור "יציץ" ללשכת ראש העיר או יחווה "יום בחי ראש העירייה", כאשר מועד הבחירות ממשמש ובא, אין לכך מקום. אין מקום גם למכתבים ואגרות חתומים בידי ראש העירייה שאינם צורך תפקודי אלא בעיקר צורך תעמולתי.

מסקנות

מקיבוצם של דברים עולה שרוב מניין ובניין הפרסומים שהוצגו כנספחים לעתירה, היו מותרים לזמנם ותוך נקיטת מדיניות של צמצום רב הם גם מותרים כיום. אין כל מניעה ששמו של ראש העירייה יוזכר בהקשר לכל אירוע שהעירייה יוזמת ושהוא יהיה נוכח בו או יישא דברים. אין מניעה

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21
סגן נשיא (בדימ) של בית משפט מחוזי פרופ' עודד מודריק
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית דן-צפון

שבמסגרת פרסומים שוטפים של העירייה אודות פעילות שבוצעה בידה או בזיקה אליה ייכלל שם ראש העירייה ואף תיעוד מצולם מן האירוע הכולל אותו.

עם זה ברור שפרסומים של העירייה שכל תכליתם או מרבית תוכנם הוא תיאור רוב מעשיו וגדולתו (או אפילו "סתם" מעשיו) של נבחר הציבור, מכאן ואילך אינם מותרים.

טוב עשתה העירייה שבשלב זה הפסיקה את מימונו ותפעולו של דף הפייס בוק האישי. על אף סברתי שהשימוש בדף זה הוא כלי תפקוד הכרחי האינדא, נראה לי שבהתקרב מועד הבחירות עלול שימוש בדף כזה להוות סיוע במימון עירוני למהלכי הבחירות של ראש העירייה.

אין מניעה שבדף הפרטי הממומן בידי ראש העירייה או בידי גורם שאינו עירוני, ייכללו פרסומים שנלקטו על דרך "שיתוף" ממקורות עירוניים והוא בשני תנאים. התנאי הראשון הוא שגורמי העירייה לא "ייצרו" חומרים פרסומיים ויכללו אותם במקורות עירוניים בכוונה שימשו מקור לליקוט בידי ראש העירייה. תנאי זה לפי התצהירים שקיבלתי מתקיים.

התנאי השני הוא שיש נגישות לכל אדם אל המקורות העירוניים לשם יצירת תהליך יצירת ה"שיתוף". לשון אחר אם הנגישות אל המקורות לשם ליקוט חומרים על דרך של שיתוף אינה קנויה אלא למי שהעירייה מתירה את הדבר, יש לראות את התהליך המאפשר שיתוף לדף הפייס בוק האישי הפרטי של ראש העירייה כתהליך שמופק עבורו על ידי העירייה. זה כמובן פסול.

תנאי זה לא נבדק בידי. הנחתי היא שלכל אדם קנויה האפשרות האמורה. אם אין זה כך חזקה שהעוררת תסב את תשומת הלב לדבר.

התוצאה

העתירה נדחת.

אין צו להוצאות

ניתנה היום י"ז אייר, תשע"ח (2 מאי, 2018) ותישלח לצדדים בדוא"ל

פרופ' עודד מודריק

סגן נשיא (בדימוס) של בית המשפט המחוזי תל אביב